

УДК 675.026

СУЧАСНІ ХІМІЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ РІДИННОГО ОЗДОБЛЕННЯ ШКІР

Студ. С.В. Лисик, гр. МгЗШХ-16 (л.н.)

Науковий керівник проф. О.А. Андреева

Науковий керівник ст. викл. А.В. Ніконова

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета дослідження – аналіз практичного досвіду роботи ВАТ «Бобруйський шкіряний комбінат» з рідинного оздоблення шкір; поставлене завдання – аналітичний огляд інформації щодо асортименту матеріалів, застосування яких у фарбувально-жирувальних процесах дозволяє підприємству випускати високоякісну продукцію.

Об'єкт дослідження – хімічні матеріали нового покоління, що застосовуються на даному підприємстві для рідинного оздоблення шкір; предмет дослідження – взаємозв'язок між видом матеріалів і тими властивостями, які вони надають готовій шкірі у разі свого використання.

Методи та засоби дослідження – методи аналізу й узагальнення інформації щодо асортименту та характеристик досліджуваних об'єктів.

Наукова новизна роботи визначається опрацюванням інформації щодо асортименту нових хімічних матеріалів та їх застосування у технологічному циклі конкретного підприємства. **Практичне значення отриманих результатів** полягає у розробці та впровадженні у навчальний процес рекомендацій стосовно застосування цих реагентів у виробництві натуральних шкір високої якості.

Результати дослідження. Найстаріше галузеве підприємство Республіки Білорусь – Відкрите акціонерне товариство «Бобруйський шкіряний комбінат» на сьогоднішній день є сучасним підприємством, яке озброєне інноваційними технологіями та найновішим обладнанням, що дозволяє швидко відстежувати останні тенденції ринку, оперативно реагувати на переваги потенційних споживачів. Комбінат спеціалізується на випуску високоякісних хромових шкір зі шкур великої рогатої худоби для виробництва верху та підкладки взуття, одягу та головних уборів, рукавичок та рукавиць, меблів та галантерейних виробів, шкіряного напівфабрикату «Краст», а також хромових шкіртоварів зі спилка. 45 % своєї продукції підприємство поставляє взуттєвим фабрикам Білорусі, України, Молдови, Литви, Італії та ряду інших країн. І, безумовно, важливу роль у забезпеченні успішної діяльності підприємства відіграє застосування у технологічних процесах ефективних хімічних матеріалів.

Оскільки у формуванні структури, фізико-хімічних, споживчих та естетичних властивостей натуральної шкіри рідинне оздоблення займає домінуючу позицію, зупинимося на тих матеріалах, які на Бобруйському шкіркомбінаті застосовуються під час проведення фарбувально-жирувальних процесів за наступною схемою: промивка – додублювання сульфатом хрому або синтетичними дубителями – фарбування – наповнювання рослинними дубителями – жирування – закріплення мурашиною кислотою – промивка. При цьому використовується продукція таких всесвітньо відомих фірм з виробництва хімічних реагентів як ТОВ «Шебекинська індустріальна хімія», «Кодієко», «Камапель», «Чіммер Шварц» тощо. Нижче наведено коротку характеристику деяких з цих матеріалів, призначених для жирування та додублювання як найбільш важливих процесів рідинного оздоблення натуральних шкір:

– ADELOIL AXM/N (фірма «Камапель») – особливе поєднання складних синтетичних ефірів сульфокислоти та хімічно активних емульгаторів забезпечує м'якість і повноту шкіри, гладкість її лицьовій поверхні; використовується самостійно

або у поєднанні з іншими аніонними жирувальними речовинами для виготовлення шкір зі шкур великої рогатої худоби для виробництва меблів та одягу, а також для шкір зі шкур дрібної рогатої худоби для виробництва одягу та рукавичок;

– ADELOIL SFT/N (фірма «Камапель») – хімічна природа препарату у вигляді суміші натуральних сульфітних масел та складних ефірів дозволяє досягти виняткової м'якості артикулів шкір з барабанною розбивкою, дрібною або великою зернистістю в залежності від товщини;

– ADELOIL CL (фірма «Камапель») – аніонний препарат для жирування м'яких шкір хромового та рослинного дублення у вигляді сульфітованої суміші синтетичного масла і китового жиру; стійкий до дії світла, електролітів та сполук хрому;

– CMX-470 (Шебекіно) – синтетична електролітостійка жирувальна речовина аніонного характеру для самостійного використання або в поєднанні з іншими жирувальними речовинами для модифікації грифу шкір хромового дублення;

– CMX-476 (Шебекіно) – аніонна композиція на основі сульфітованого натурального жиру з додаванням жирувальних речовин синтетичного походження; характеризується відмінним ступенем проникнення та високою здатністю до фіксації; має хорошу стійкість до електролітів та жорсткої води в присутності хромових дубильних речовин; придатна для емульсійного жирування шкір хромового дублення для верху взуття різного асортименту, а також шкір одягових, галантерейних, меблевих й спилкових підкладкових; надає шкірам м'якість та приємний гриф;

– CMX-480 (Шебекіно) – жирувальна композиція для м'яких шкір хромового та рослинного дублення; не впливає на відтінок барвників, має високу світлостійкість; рівномірно розподіляючись як по площі, так і по товщині шкір, надає їм м'якість та приємний гриф при одночасному підвищенні еластичності і міцності на розрив;

– Politan M (фірма «Кодієко») – синтетичний дубитель (або синтан) на основі амілових смол з вмістом активної речовини 95 ± 2 %; призначений для додублювання шкір, надає їм компактну і повно-волокнисту структуру, більш рівномірний та блискучий колір; покращує тонкість і гладкість замшевої тканини; ідеальний продукт для виробництва шкір білого кольору;

– Politan BN (фірма «Кодієко») – синтан-нейтралізатор на основі нафталіну з вмістом активної речовини понад 90 %; крім того, він є додатковим маскувальним засобом; забезпечує рівномірну нейтралізуючу дію, посилює однорідність барвників;

– Politan CS (фірма «Кодієко») – є комплексом синтетичного та хромового дубителя з вмістом активної речовини 9 ± 1 %; його застосування при додублюванні забезпечує легку питому вагу, однорідний колір, м'якість, наповненість та стійкість шкір до механічних впливів;

– Kroatan OM (фірма «Кодієко») – водорозчинний полімер з вмістом активної речовини $37 \pm 2,5$ %; виявляє ефективну додублюючу дію, у тому числі для білих типів шкір, надаючи їм високу міцність без надмірної м'якості.

Висновки. Виробництво високоякісної натуральної шкіри неможливо без використання ефективних хімічних матеріалів. До таких матеріалів цілком можна віднести сучасні жирувальні препарати та композиції, а також синтетичні дубителі виробництва всесвітньо відомих фірм, використання яких при рідинному оздобленні в умовах реального виробництва – ВАТ «Бобруйський шкіряний комбінат» дозволяє отримати конкурентоспроможну продукцію. Одержані дані планується впровадити в навчальний процес під час дипломного проектування.

Ключові слова: рідинне оздоблення, хімічні матеріали, шкіра, властивості.